



## BERETNING FOR NYSTED BEVARINGSFORENING 2019

**Nysted Bevaringsforening** kan se tilbage på et godt 2019, hvor vi igen glæder os over de seneste års positive udvikling med pasning og reovering af mange af de gamle og klassiske huse i Nysted. Der er mange mennesker i byen og omegnen, der gør en stor indsats for at bevare det oprindelige købstadsmiljø i Nysted og vedligeholde huse med materialer og farver, der passer til miljøet.

Det bekræfter os i, at den bevarende Lokalplan 132 for Nysted ikke bare er tørt læsestof for bestyrelsen i Nysted Bevaringsforening, men fortsat er anerkendt som grundlag for den "rigtige" måde at fastholde byens egenart som en gammel købstad på, bl.a. ved at lokalplanen anvendes som en guide af mange mennesker når døre eller vinduer skal skiftes, eller når facadefarver skal ændres.

Vi er klar over, at lokalplanen kan virke stram og ikke henviser til "nemme løsninger", hverken hvad angår materialer eller pris, men vi kan ofte se, at det betaler sig at investere i kvalitet med et positivt resultat for udseende og holdbarhed følge.

Der findes dog fortsat muligheder for at få tilskud til vedligehold eller reoveringsarbejde fra f.eks. Byfornyelsespuljen i Guldborgsund Kommune ved større arbejder samt hos Guldborgsund Bevaringsfond. Selvom midlerne ikke er store, er det ofte en god hjælp, og der er flere eksempler i Nysted og omegn, der har haft glæde af disse tilskudsmuligheder. Bevaringsforeningen hjælper fortsat gerne interesserede med rådgivning til at ansøge om disse midler.

I 2019 har der været igangsat og afsluttet reoveringer af flere gamle huse – de mest markante er de 3 større i Adelgade,

- hvor Villa Marinas facader er bragt tilbage til oprindeligt udseende, men hvor der fortsat mangler en del inden døre, før ejerens planer om anvendelse er mulig.
- hvor Orgelmuseet i Adelgade 30 er blevet færdigt med en flot og gennemreoveret klassisk facade, som virkelig har pyntet på husrækken i denne del af Adelgade. Udover at de ombyggede fysiske rammer, er der også et meget aktivt Orgelmuseum, der har mange kulturelle aktiviteter.
- hvor Restaurant Det Gamle Pakhus i Adelgade 40 nu efter en større indvendig ombygning er startet som restaurant med udsigt over Rørsøen fra baghaven

alle ovennævnte har udover de bygningsmæssige forbedringer også bidraget til at gøre byen smukkere og mere attraktiv for fastboende såvel som besøgende.

Selvom der er mange gode eksempler på hvordan vedligehold skal gøres, så er der desværre også steder, hvor borgere forsøger at springe over, hvor gærdet er lavest.

Bestyrelsen forsøger jævnligt at komme i kontakt med nye husejere eller ejere, der er ved at starte vedligehold eller renoveringsprojekter – og som oftest tages der godt imod vejledning! Der er dog også projekter, hvor der gennemføres renoverings- eller vedligeholdelses arbejde, som hverken er i overensstemmelse med lokalplanen eller pynter på byen.

Bestyrelsen har en liste med knap 20 sager vedrørende vedligeholdelse eller bygningsændringer, der ikke er udført i overensstemmelse med lokalplanen. Via Facaderådet har vi en igangværende dialog med Guldborgsund Kommune om udbedring af disse sager.

Det er absolut vores opfattelse at Guldborgsund Kommune – fra både politisk og faglig side – arbejder for at Lokalplan 132 skal efterleves og derfor fortsætter vi den positive dialog med relevante medarbejdere hos kommunen.

**Bønnelyckes Pakhus** har igen i 2019 fået en del af vores opmærksomhed, da vi fortsat gerne vil have mere liv i huset og også forbedre husets infrastruktur og dermed gøre det mere anvendeligt. På sigt går vi efter at der etableres toiletfaciliteter, anretter- eller te-køkken og mulighed for opvarmning – alt sammen i respekt for den fredede bygning. Til brug for årets aktiviteter har vi opgraderet el installationen, samt opsat flugtskilte og yderligere ildslukkere.

I 2019 har vi haft mulighed for at få aktiviteter i huset – først Lolland-Falster Lovestorm, der brugte huset d. 29-30/3 til generalforsamling og fest.

I perioden 11/7 til 5/8 afholdt kunstnergruppen Det Blå Tårn udstillingen Inferno i huset med i alt ca 600 besøgene i åbningsperioden. Arrangørerne synes at pakhuset dannede gode rammer til deres udstilling og afholder også udstilling i juli 2020.

For at opfylde vores ambitioner om at løfte husets infrastruktur tog vi i starten af 2019 kontakt med Arkitektfirmaet Mette Maegaard Nielsen (kendt fra Fuglsangprojektet) med henblik på et skitseprojekt, der i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen skulle beskrive hvordan pakhuset kunne indrettes med toilet- og køkkenfaciliteter samt forslag til opvarmning.

Vi søgte i marts måned Erhvervsstyrelsens Landdistriktpulje om kr. 293.000,- til dette, men fik desværre afslag i løbet af sommeren.

Vi kontaktede derefter RealDania og havde i oktober besøg af 2 personer fra RealDania organisationen, hvor vi fremviste både pakhuset og byen og fortalte om både glæden og udfordringerne ved at bo i Nysted. Generelt er RealDania meget interesseret i både Nysted og pakhuset. De mente at pakhuset var en sund bygning med mange muligheder, dog er det vigtigt for RealDania, at de kan se en form for "forretningsplan" og en driftsorganisation, der sikrer at huset får en aktiv funktion fremadrettet, før de investerer i forbedring af bygningen. Det er endnu ikke lykkedes for bestyrelsen at få kontakt med personer eller grupper, der kan opbygge den nødvendige "forretningsplan" eller sammensætte en driftsorganisation – men vi arbejder fortsat på det.....

Vi vil fortsætte kontakten med RealDania – forhåbentlig til overordnet gavn for Nysted.

**Kommuneplan 2019-2031** blev vedtaget i juni 2019 af Guldborgsund Kommune. Uden at gå igennem planen i detaljer må vi nok konstatere, at ikke alle forslag fra kommunens

yderområder er medtaget – herunder fra Nysted. Dog er følgende medtaget i kommuneplanen: ”Ligeledes er der fokus på at styrke rekreative og turismerelaterede aktiviteter i og omkring Nysted Havn”. Vi ser frem til, hvordan denne sætning udmøntes i praksis i de kommende år.

I forbindelse med mødeaktivitet op til Kommuneplanen var bestyrelsen sammen med andre af byens foreninger også med i ønsket om at igangsætte Områdefornyelse i Nysted – f.eks. efter afslutningen af tilsvarende aktivitet i Stubbekøbing og på Torvet i Nykøbing. Der blev kvitteret positivt for vores ønske.

Vi har endnu ikke hørt flere tilbagemeldinger om dette, dog er der fra Guldborgsund Kommunes Teknik & Miljø afdeling taget initiativ til dialog om fremtidig type af vejbelægning i Adelgade og stræderne mod havnen når den nuværende belægning er moden til udskiftning. Der skal nok regnes med en tidshorisont på 3-6 år.

Iflg Bevarende Lokalplan 132 (§9.6.1 – 9.6.3) skal .....”belægninger udføres uden kantstene, således at gaderummet fremstår som en sammenhængende flade....”

Nysted Facaderåd er den koordinerende funktion – og vi leverer forslag og eksempler fra andre byer dertil – med Ribe som et godt eksempel.

### **Økonomi**

Foreningen har en ”lille” økonomi, hvor driften af Bønnelyckes Pakhus er den største enkeltpost med forsikringsudgifter på godt kr 8.000,- årligt.

Budgettet for 2020 afspejler en forbedret økonomi pga øget tilskud fra Guldborgsund Kommune samt at vi har udlejet pakhuset, men pengene er primært bundet til faste udgifter, og kan ikke anvendes til større drift- og vedligeholdelsesopgaver.

Bevaringsforeningen har i en del år haft en smuk plakat med mange af døre fra byen – da vi er løbet tør for disse plakater har vi i samarbejde med en fotograf og grafiker lavet en ny plakat i samme format som den tidligere. Den nye udgave er med en anden bygningsdetalje fra Nysted – nemlig dørhåndtag. En lille bygningsdetalje, som vi sjældent lægger mærke til i dagligdagen, men hvis funktion vi alle bruger dagligt.

Vi synes at plakaten på bedste vis udtrykker miljøet i Nysted – og opfordrer til at købe et eksemplar af plakaten, der kan købes hos Heidis Blomster.

### **Medlemmer**

Foreningen havde ved udgangen af 2019 i alt 61 medlemmer, som er stabilt fra 2018.

### **Bestyrelsens arbejde**

Bestyrelsen består af 5 medlemmer, og har afholdt i alt 6 bestyrelsesmøder i 2019.

Vi har ikke i det forløbne år trukket på suppleanternes arbejdskraft.

Bestyrelsen har som nævnt i dialog med Guldborgsund Kommune vedr sager fra Nysted og omegn, og deltager ligeledes i møder i dels Nysted Facaderåd og i Guldborgsund Bevaringsfond.

I Guldborgsund Facaderåd behandles sager hvor borgere søger om ombygning mm, og hvor ændringerne er omfattet af den bevarende Lokalplan 132. Facaderådet rådgiver Guldborgsund Kommune, men beslutningen om godkendelse/afvisning ligger hos Guldborgsund Kommune. Der har i 2019 været 4 møder i Nysted Facaderåd.

I Guldborgsund Bevaringsfond behandles ansøgninger fra hele Guldborgsund Kommune vedr tilskud til bygningsforbedringer til f.eks. døre, vinduer eller andre bygningsdetaljer. Der har i fonden været 4 møder i 2019, og der er givet udbetalt/givet tilsagn om ca kr 165.000,-

Tak til medlemmerne for fortsat at støtte os, og tak til Erik Damskier, som med sikker hånd bestyrer foreningens hjemmeside - [www.nysted-bevaringsforening.dk](http://www.nysted-bevaringsforening.dk) - hvor Bevarende Lokalplan 132 for Nysted, vejledninger til vedligehold samt dokumentation om foreningens arbejde kan findes – bl.a. også denne beretning.

Det har været et godt år for bestyrelsen i Nysted Bevaringsforening - og vi synes selv med et godt resultat. Vi ser frem til et tilsvarende 2020.

Marts 2020  
Poul Jørgensen  
Formand, Nysted Bevaringsforening